

UUTISKIRJE

Vertaisoppimista diakoniasta Afrikan luterilaisissa kirkkoissa

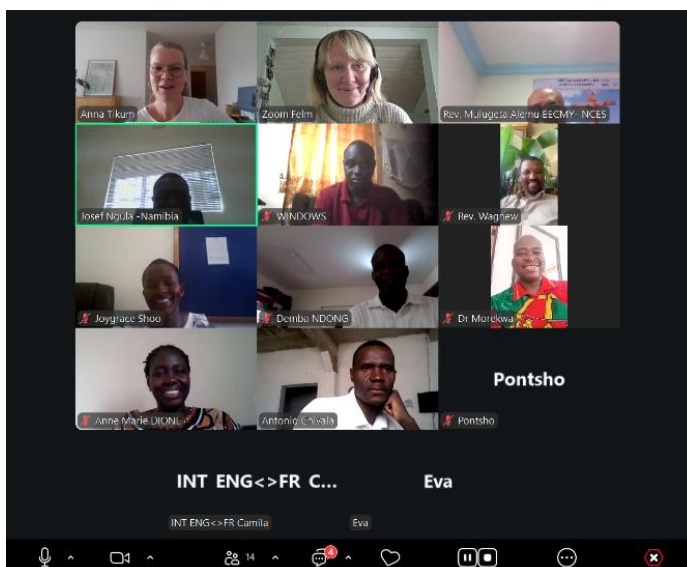
Lähetysseura tekee yhteistyötä kuuden luterilaisen kirkon ja kahden ekumeenisen verkoston kanssa Afrikassa. Nämä kumppanit toimivat kahdeksassa eri maassa. Anna Tikumin tehtävänä on tukea näitä kirkkoja diakonian asiantuntijana.

Seuraava teksti koostuu otteista Anna Tikumin uutiskirjeestä 24.11.2025 ja hänen henkilökohtaisesta kertomuksestaan diakonian vertaisoppimishankkeesta 1.2.2026:

Olen syksyllä 2025 rakentanut eräänlaisen diakonian oppimisalustan Lähetysseuran afrikkalaisten yhteistyökirkkojen diakoniasta vastaaville toimijoille. Tavoitteena on tuoda nämä kumppanit yhteen diakonian kysymysten pariin ja mahdollistaa niin sanottu *peer learning*, jota suomeksi voidaan kutsua vertaisoppimiseksi.

Afrikan luterilaiset kirkot kohtaavat keskenään samankaltaisia diakonisia haasteita, ja niillä on siksi paljon opittavaa toisiltaan. Syksyllä 2025 diakonian toimijat kokoontuivat viiteen digitaaliseen zoom-tapaamiseen käsittelemään esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Millaiset diakonian mallit toimivat Afrikassa? Onko olemassa afrikkalaista diakoniaa? Miten se mahdollisesti eroaa esimerkiksi Euroopassa harjoitettavasta diakoniasta? Voidaanko diakoniaa nähdä evankelioinnin välineenä? Miksi? Miksi ei?

Syvällistä viisautta, pitkää kokemusta ja laajaa asiantuntemusta näistä teemoista jaettiin kolmella eri kielellä osallistujien kesken, jotka tulivat Senegalista, Angolasta, Namibiasta, Botswanasta, Etelä-Afrikasta, Zimbabwesta, Tansaniasta ja Etiopiasta. Jokainen kirkko sai tämän jälkeen mahdollisuuden järjestää oman työpajan, jossa samoja teemoja käsiteltiin paikallisella tasolla. Kaikkien näiden toimintojen tavoitteena on luonnollisesti vahvistaa kirkkojen diakoniatyötä ja varmistaa, että yhä useammat haavoittuvassa asemassa olevat ja syrjäytyneet ihmiset kirkkojen toimialueilla saavat ammattitaitoista tukea.

Tältä näytti tietokoneen ruudulla, kun kahdeksan Afrikan kirkon diakoniatuojat kokoontuivat ensimmäisen kerran yhteen zoom-kokoukseen keskustelemaan diakonian haasteista ja mahdollisuuksista.

Kuva: Anna Tikum

UUTISKIRJE

Lähetysseuran ainoa rooli tässä afrikkalaisten kirkkojen välisessä vuorovaikutuksessa on toimia fasilitaattorina. Ajatuksena on, että tämä vuorovaikutus jatkuu seuraavien neljän vuoden ajan, jotta erilaiset vertaisoppimisen muodot tulevat mahdollisiksi sekä verkossa että kasvokkain. Syksyllä 2025 on saatu hyvä alku haastavaan tehtävään tukea monia erilaisia yhteistyökumppaneita samanaikaisesti.

Syksyn viiteen zoom-tapaamiseen osallistuneet diakoniatoimijat järjestivät omissa kirkkoissaan työpajoja jatkaakseen keskusteluja paikallisella tasolla. Senegalin luterilaisen kirkon diakoniatyöstä vastaava Demba Ndong (oikealla) kokosi lokakuussa kirkon diakoniakomiteoiden edustajia työpajaan Fatickiin. Kuva: Demba Ndong

Senegalin luterilaisen kirkon diakoniatyöstä vastaavan Demba Ndongin mielestä syksyn vertaisoppimisen (peer learning) konseptissa Afrikassa onnistuneinta oli se, että kaikille Lähetysseuran kumppanikirkkoille annettiin pieni budjetti, jotta ne saattoivat zoom-tapaamisten jälkeen järjestää oman paikallisen diakoniaseminaarinsa paikallisille diakoniatoimijoille. Näin kaikki zoom-työpajassa jaettu ja keskusteltu voitiin viedä eteenpäin kunkin kirkon omaan paikalliseen kontekstiin.

Demba kutsui koolle Senegalin luterilaisen kirkon kaikkien seurakuntien diakoniakomiteoiden johtajat. Parin päivän ajan he saivat kuulla Demban kokemuksista muiden afrikkalaisten kirkkojen kanssa sekä pohtia, miten nämä kokemukset liittyvät heidän oman kirkkonsa diakoniaan. Samalla he keskustelivat muista diakoniaan liittyvistä kysymyksistä, jotka koskivat erityisesti Senegalin kontekstia.

Demba oli erittäin kiitollinen tästä mahdollisuudesta ja koki, että vertaisoppimisohjelma, johon hän sai osallistua, oli todella tärkeä hänen oman kirkkonsa diakonisen toimintakyvyn vahvistamiseksi.

UUTISKIRJE

Koen suurta kiitollisuutta siitä, että saan toimia diakonian vertaisoppimisen fasilitaattorina Lähetysseuran afrikkalaisten kumppanikirkkojen välillä. Viimeisten kahden vuoden aikana olen tutustunut Botswanan luterilaisen kirkon diakoniaan ja sen diakoniatoimijoihin. Olen matkustanut myös Angolaan ja kartoittanut siellä luterilaisen kirkon diakoniaa. Suunnitelmana on, että muutaman kuukauden kuluttua muutan Zimbabween.

Olen tuonut kaikkien näiden kirkkojen diakoniatoimijat sekä vielä muutamat muut yhteen yhteisen oppimisen alustalle. Se viisaus ja tieto diakoniasta, jota on jo jaettu ja jota tullaan jakamaan eri teemoista tulevana vuosina, ei anna etäisyyksien tai kielirajojen estää itseään. Internetyhteyksien, samanaikaistulkkauksen (portugaliksi ja ranskaksi) sekä runsaan huumorin avulla erilaisia ratkaisumalleja hahmotellaan sinnikkäästi niihin diakonian haasteisiin, joiden edessä Afrikan kirkot nykyään ovat.

Tekstin kooste ja käännös Anna Tikumin alkuperäisistä teksteistä: Maarit Mäenpää.

*Anna Tikumin ruotsinkieliset uutiskirjeet voi tilata ottamalla yhteyttä: info@finskamissionssallskapet.fi
Hän vierailee ainoastaan ruotsinkielisissä seurakunnissa.*

Anna Tikum

Diakonian asiantuntija Afrikassa

Toimii diakonian vertaisoppimisen fasilitaattorina Lähetysseuran afrikkalaisten kumppanikirkkojen välillä.

Työskennellyt pitkään Senegalissa ja viimeiset kaksi vuotta Botswanassa.

Valmistautuu perheineen uuteen työkauteen Zimbabween.

Anna Tikumin työtä voit tukea taloudellisesti lahjoittamalla haluamasi summa MobilePaylla numeroon **58735** tai tilisiirrolla **FI38 8000 1400 1611 30**. Muista kirjoittaa viestikenttään Anna Tikumin nimi, myös MobilePayssa.